

سرزمین گیله مردان

هنگام فروردین که رساند زما درود
 بر مرغزار دیلم و طرف سپید رود
 کز سبزه و بنفشه و گل‌های رنگ رنگ
 گویی بهشت آمده از آسمان فرود
 دریا بنفش و مرز بنفش و هوا بنفش
 جنگل کبود و کوه کبود و افق کبود
 جای دگر بنفشه یکی دسته بدروند
 وین جایگه ، بنفشه بخرم توان درود
 از تیغ کوه تاب دریا کشیده‌اند
 فرشی، کتی از بنفشه و سبزه است تار و پود

ملك الشعرا بهار

گیلان، سرزمین کشتزارهای سرسبز و طبیعت شاداب و دیوار خوشه
 های زرین برنج و بوته‌های معطر جای و بنفشه‌های وحشی است.
 پشتش بکوه و چشمش بدریا است. باران‌های یکریز و مداوم آن جا
 بهشتی از خرمی و زیبایی و طراوت بوجود آورده است.
 این سرزمین جنگلی و کوهستانی که در نقشه امروزی ایران گیلان
 نام دارد در زمان ساسانیان «دیلمان» یا «دیلمستان» معروف بود.
 گیلان، از روزی که در تاریخها شناخته شده جایگاه دو تیره مردم
 بوده، تیره‌ای را «کیل» و تیره‌ای را «دیلم» می‌نامیدند.
 تیره «کیل» در کنارهای دریای خزر، آنجاها که اکنون رشت و
 لاهیجان نامیده میشود زندگی میکردند و دیلمان‌ها در کوهسار جنوبی آن
 ولایت که اکنون رودبار و الموت نام دارد بسر میبردند.
 این دو تیره از یک نژاد و یک ریشه بودند. اما دیلمان‌ها عده‌شان بیشتر
 و سرزمین‌شان وسیع‌تر بود. و به همین جهت تا سالیان دراز سرسبز آن منطقه را
 «دیلم» مینامیدند.

در نوشته‌های دوره ساسانی و کتابهای اوائل اسلام کمتر بنام «کیل»
 بر میخوریم. و بیشتر نام دیلم و دیلمان است، همچنانکه امروز سرسبز آن
 ولایت بنام گیلان معروف است و مردم آنجا را «کیلیک» میخوانند و نام
 «دیلم» تقریباً از میان رفته است. دیلمان‌ها مردمی جنگجو و دلیر و در فن
 رزم ماهر بودند.

وجود جنگلها و کوهستانها بناهکاهی خوب و مطمئن برای مردم آن
 دیار بود و همین بناهکاه مطمئن مردم آنجا را جسور و شکست‌ناپذیر ساخته
 بود. «ابن اثیر» و «مسعودی» مینگارند:

«در جالوسی دژ استوار و بزرگی بود که پادشاهان ایران بنیاد
 نهاده و پیوسته لشکری در برابر دیلمان در آنجا می‌نشاندند.»
 در داستان «ویس و رامین» که فخرالدین کرکاشی آنرا از پهلوی
 بیارسی برگردانده و بنسظم در آورده اشعاری در باره شجاعت دیلمان
 ها هست.

هنگام کریختن «رامین» با «ویس» به کوهستان دیلم از مردانگی
 و جنگجویی دلیران دیلمان وصف بسیار کرده و پیداست که هرگز پادشاهی
 بر سرزمین آنان دست نیافت.

و این اشعار از آن کتاب است:

ز فزویں در زمین دیلمان شد

درفش نام او بر آسمان شد

زمین دیلمان جایی است محکم

برودر، لشکری از: کیل و دیلم
 بتاری شب از ایشان ناوک انداز
 ز نند از دور مردم را به آواز
 گروهی ناوک استبر دارند
 بزخمش جوشن و خفتان گذارند
 بیندازند زوبین را که تاب
 چو اندازد کمانور تیر بر تاب
 چو دیوانند گاه کوشش ایشان
 جهان از دست ایشان شد پربشان
 سپر دارند ایشان در که جگ
 چو دیواری نکاریده بسد رنگ
 ز بهر آنکه مرد نام و ننگ اند
 زمردی سالومه باهم بچنگند
 هنوز آن مرزد و شیرزه بمانده است
 بدان یک شاه کام دل نرانده است

***

اسنادی در دست هست که هنگام حمله عرب بین تازیان و دیلمان
 جنگهای سخت در گرفته و هر بار تازیان شکست خورده‌اند. گیلان و
 مازندران تنها نقاطی بودند که از اعراب در امان ماندند و تحت سلطه و
 نفوذ آنان فرار نکردند. گیلانسیها هنوز بسیاری از آداب و رسوم
 روزگار باستان را حفظ کرده و زبان آنها لغات فراوانی از زبان پهلوی را
 با خود نگاهداشته است.

حمدا لله مستوفی در باره گیلان در نزهت القلوب نوشته است
 «... و آن دوازده شهر است از اقلیم چهارم و بر کنار دریای
 خزر طوالتش از سفید رود و رستم‌دار تا موغان و عرض از ولایات دیلمان
 و طوالتش تا دریا ... حدود آن با ولایات مازندران و عراق عجم و آذربایجان
 و بحر خزر پیوسته است.

و شهرهای آن: لاهیجان، فومن، تولم، تمیجان، رشت، شفت
 کسگر، کوچسپهان، کوتم، کرگیان و نی‌سر
 محصول عمومی این شهرها غله، برنج، ابریشم و نارنج و توتی و
 اندکی قلمه میباشد.»

مردم گیلان همه زحمت کش و فعال میباشند. و اصولاً کلمه «کیل»
 بمعنای «رعیت» و مرد عاقل آمده است، با وجود کار و زحمت فراوانی
 که زن و مرد بعهده دارند مردمی زنده دل و بانشاطند. هوای همیشه بهار
 آنجا پروراننده عشقهای شورانگیز و دلکش است.

وقتی جوان کیلیک عاشق میشود سوز درون را در سینه کشتزارها
 و دامن جنگلها سر میدهد، آوازش واقعا شنیدنی است.
 ترانه‌های کیلیکی عموماً در مایه‌های شاد و زنده و با روح است.
 گاهی ممکن است یک عشق عمیق و پر سوز و کداز لحن آن را غمگین
 کند:

پژوهشگاه مردم‌شناسی و مطالعات فرهنگی
پایگاه اطلاع‌رسانی مردم‌شناسی

يك زن و مرد گيلاني
عكس از اداره انتشارات و روابط بين‌المللي هنرهای زيبا

سفیدرود صفا ندارد
بی لاکوی دمی حال زاره

لاکوی وفا ندارد
لاکوی کلعداره

عمو دختر با موم تی بردنره
هزار افسوس که می قدرندانی

اشرفی کل بهم تی کردنره
هوشمه مراددن نتانی

یعنی :

دختر عمو، برای بردن تو آمدم
هزار افسوس که قدر مرا نمیدانی
زنان کیلان در مزارع دوش بدوش مردان و گاهی بیش از مردان کار میکنند و مخصوصاً بیشتر بارسنگین نشاکاری برنج و چیدن برگ سبز چای و همچنین حصیر بافی بعهده آنان است در هنگام آسایش نیز اوقات خود را به کلدوزی و پرودری دوزی میکنند و کارهای آنها جالب و دیدنی است. و این هنر از روز کاران قدیم در آنجا رواج دارد.
لباس زنان کیلان بسیار مشخص و پرنکهای بسیار زنده قرمز، سبز زرد و آبی و از پارچه های کلدار رنگین است. و این لباس های رنگارنگ در میان مزارع سرسبز جلوه دل انگیزی دارد.
همچنانکه اشاره شد چون کیلانی ها تحت تسلط اعراب قرار نگرفتند رنگ سیاه بمیان آنان راه نیافت.

قبر و غنی، با همان لباسهای رنگین و ترانه های امیدبخش و دلپذیر بکشاوردی اشتغال دارند.

عروسی آنها بسیار دیدنی است. در دهات وقتی عروس را بخانه داماد میبرند، عروس، یک درخت کوتاه (درخت چه) که بشاخه هایش تخم مرغ رنگین، جوراب رنگین و جاروهای رنگین (که مخصوص کیلان است) آویزان میکند و هنگامی که وارد خانه داماد میشود عروس و داماد با کمک هم آن درخت چه را میکارند.

همچنین رسم است بکمر عروس دستمالی از ابریشم می بندند و آنرا بیست یا سی گره میزنند. داماد باید گره های کمر بند عروس را باز کند! داماد هم جورابی تنگ تر بپا میکند که عروس باید آنرا از پای داماد بیرون بیاورد و معمولاً هم این کار و هم باز کردن گره های عروس به دشواری انجام میگردد و موجب تفریح و شادی اطرافیان میگردد.

در بعضی دهات که دسته ارکستر ندارند درویشی جلوی عروس و داماد راه می افتد و اشعار و آوازهای عاشقانه میخواند. در اغلب دهات دهل و سرنا جشن ها و عروسی ها را گرم میکند و رونق میبخشد.

یک نمایش بسیار قدیمی نیز در بعضی جنگلهای کیلان در میان مردم مرسوم است که معرف یک سابقه تاریخی بعضی آداب و رسوم روزگار قدیم است.

این نمایش بیشتر در ایام نوروز و بهار که موقع بیداری طبیعت و جوشش عشق است اجرا می شود.

ماجرای چنین است که دختر زیبایی ده شوهر میکند. یکی از جوانان که عاشق اوست بشوهر او رشک می برد و ضمن رقصهای شورانگیزی شوهر را می کشد و دختر را بزنی می گیرد.

قبلاً با دهل و سرنا اهل ده را برای اجرای نمایش خیر میکنند بازی کنان که عبارتند از زن و شوهر و جوان عاشق و نمایش در هوای آزاد، با اصطلاح بروی صحنه می آیند صورت و اندام خود را با پوست حیوانات می پوشانند و تقریباً قیافه جنگلی هارا بخود میگیرند. و شمشیرهای چوبی بکمر میبندند.

هر سه مشغول رقص می شوند. جوان گاهگاهی دست بسوی معشوق دراز می کند، بعد بیشتر جرأت میکند و بتن او دست میزند و باز بعد از چند دور رقص، موفق می شود دست دخترک را ببوسد. شوهر این عمل را می بیند و با شمشیر به جوان حمله می کند. بعد از زد و خورد بسیار سختی جوان عاشق شوهر دختر را می کشد. و بر سر جنازه او می رقصد. زن نیز در این رقص شرکت می کند و در پایان پس دست دختر را میگیرد و بخانه میروند.

ظاهراً از این نمایش اینطور نتیجه می گیرند که ازدواج باید بر اساس رضایت طرفین باشد.
بطور قطع این نمایش بالا اقل موضوع آن مربوط به ادوار قبیل از اسلام میباشد. زیرا همینقدر که جوان فاتح میشود دختر در تصرف اوست دیگر مراسمی از قبیل عقد و خطبه در میان نیست.

خوراک مردم کیلان بیشتر برنج و ماهی است. همچنانکه ماهی به آب عادت دارد کیلانی ها هم علاقه زیادی به ماهی دارند.
در اینجا مختصری نیز از وضع ماهی در سواحل کیلان نقل میکنیم: انحصار ماهیگیری و تهیه فرآورده های ماهی در سواحل جنوبی دریای خزر از مهرماه سال ۱۳۰۶ بشرکت مختلط ایران و شوروی واگذار گردید. ولی پس از ۲۵ سال در تاریخ بهمن ماه ۱۳۳۱ که امتیاز این شرکت طبق قرارداد پایان یافته بود صنایع ماهیگیری ایران در سواحل دریای خزر ملی اعلام گردید.

برای ادامه عملیات فوق در سال ۱۳۳۱ شرکت جدیدی بنام شرکت سهامی شیلات ایران» برای مدت نامحدودی تأسیس گردید.
از لحاظ صید و تهیه محصولات ماهی مؤسسات ماهیگیری شمال و چهار ناحیه تقسیم شده است:

- ۱- ناحیه یک مرکز آن بندر پهلوی است.
- ۲- ناحیه ۲ مرکز آن در بندر حسن کیاده است.
- ۳- ناحیه ۳ بابلسر که مرکز آن شهر بابلسر است.
- ۴- ناحیه ۴ که مرکز اداری آن شیلات سیاه آب و مرکز بهره برداری آن آشور کوچک میباشد و تابع بندر پهلوی است.

سرمایه اولیه شرکت ۸۰ میلیون ریال میباشد.
آمار صید ماهی شرکت شیلات از اول مرداد ۳۸ تا اول تیرماه ۱۳۳۸ عبارت بوده است از:
۳۸۲ و ۱۰۷ و ۱ کیلو ماهی غضروفی و ۳۲۵ و ۱۱۷ و ۲ کیلو ماهی فلس دار و ۳۶۷ و ۱۴۵ کیلو خاویار

خاویار از صادرات مهم ایران است. همچنین برنج و ماهی و زیتون کیلان رقم بزرگی از ثروت مملکت ما را تشکیل میدهد.

شايد ندانيد که تنها در استان یکم «گیلان» ۳۸۷ کارخانه برنج کوبی وجود دارد.

آبادانی گیلان

شاخص ترین کوشی که در سالهای اخیر برای آبادانی گیلان آغاز شد، ساختمان سد سفید رود است. درباره این سد در شماره های گذشته ایران آباد توضیحات کافی داده شد.

سد مزبور یکی از سدهای بیه کانه کشور ما میباشد و در اسفندماه ۱۳۳۷ ساختمان آن آغاز شده است.

سد سفید رود از نوع سد سنگین پایه ضامنی است که دارای ۳۰ پایه خواهد بود و تاکنون بتون ریزی و بعضی از آنها پایان یافته است. جاده تهران رشت پس از خاتمه ساختمان سد از روی آن خواهد گذشت.

باید دانست ساختمان یک سد هنگامی مفید خواهد بود که بطور صحیح و کاملی آب ذخیره شده در پشت سد به محل های لازم هدایت شود. در مورد سد سفید رود باید گفته شود که شبکه آبیاری که جهت رسانیدن آب به ۱۴۰ هزار هکتار اراضی گیلان موجود است قادر نیست ذخیره آب سد را که میتواند ۲۲۰ تا ۲۳۰ هزار هکتار اراضی را مشروب کند بمحل های مورد نظر برساند از این جهت مطالعات لازم برای ساختمان شبکه آبیاری سد سفیدرود از سال ۱۳۳۵ بموازاات ساختمان سد آغاز شد و پس از بررسی های لازم مهندسین مشاور چنین نظر دادند که با حفز تونلی بطول ۱۷ کیلومتر میتوان مقداری از آب رود را به اراضی فوتمانات منتقل کرد و ضمناً با ساختمان دوسد انحرافی در دو منطقه تاریک و آستانه میتوان آب سفیدرود را به نهرهای درجه یک منشعب از این دوسد هدایت نمود.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

عکس از اداره
 انتشارات و روابط
 بین‌المللی هنرهای
 زیبا

فعالیت‌های شهرسازی در گیلان

■ سازمان برنامه طبق قانون برنامه هفت ساله دوم برای تامین نیازمندیهای اولیه مردم شهرهای بزرگ و کوچک کشور برنامه وسیعی برای عملیات شهرسازی (آب، فاضل آب، برق، آسفالت و طرح‌های متفرقه) و بهداشت و فرهنگ طرح ریزی کرده است. برنامه‌های شهرسازی با مشارکت شهرداریها انجام میشود بدین ترتیب که شهرداریها نصف هزینه طرحهای عمرانی را میپردازند و نصف دیگر را سازمان برنامه مجانا و بلاعوض کمک میکند درحالیکه درمورد طرحهای فرهنگی و بهداشتی سازمان برنامه تمام هزینه برنامه‌ها را تامین میکند.

صفحه ۱۳

برای عملی کردن برنامه‌های عمرانی شهرسازی سازمان برنامه هیتهائی را بر اکثر استانهای کشور اعزام داشت تقریباً با ۳۰۰ شهرداری بر اساس امکانات مالی شهرداریها احتیاجات شهرها و تقدم اجرای طرحها قرارداد های عمرانی شهرسازی منعقد کرد.

سازمان برنامه در اجرای برنامه های شهرسازی علاوه بر پرداخت نصف هزینه هر طرح، حق الزحمه مهندسين مشاور را که مأمور تهیه طرح و نظارت بر اجرای آن هستند میپردازد و

حقوق نظار کار گاهها و کار کنان سازمان برنامه را که مسئول اجرای طرحها از آغاز تهیه تا تحویل به شهرداریها میباشد از اعتبارات خود تامین میکند و بدینترتیب در حقیقت نزدیک به دو سوم هزینه هر طرحی را میپردازد. برای کمک باز هم بیشتری به شهرداریها سازمان برنامه بر اساس قانون برنامه هفت ساله دوم کلیه کارهایی را که شهرداریها قبل از شروع برنامه هفت ساله دوم برای طرحهای عمرانی انجام داده بودند و برای اجرای طرحهای عمرانی برنامه هفت ساله دوم مفید و قابل توسعه تشخیص داده میشود جزو سهم شهرداریها و اصطلاحاً بعنوان کار انجام شده شهرداریها میپذیرد.

در استان حاصلخیز و پر جمعیت گیلان سازمان برنامه با توجه بسنن مرفعی زندگی شهری مردم این منطقه اجرای طرحهای وسیعی را بعهده گرفته و با شهرداریهای ۱۹ شهر قراردادهایی برای اجرای طرحهای آب، برق، اسفالت، حمام، فاضل آب و سد ساحلی منعقد کرده است.

کیفیت و وضع کنونی طرحها و چگونگی سرمایه گذاری در برنامههای عمرانی این استان در دستور آینده بنظر خواننده عزیز میرسد.

طرحهای آب

آب آشامیدنی یکی از مهمترین مسائل زندگی روزانه مردم شهرهای گیلان است. در گیلان آبچاه برای آشامیدن مصرف میشود. آب آلوده چاههای کم عمق سلامت و نیروی زندگی مردم این منطقه را تهدید کرده است.

با توجه باین حقیقت است که سازمان برنامه به منظور تامین سلامت عمومی مردم گیلان حل مشکل آب آشامیدنی این استان را هدف اساسی برنامه های عمرانی خود قرار داده است.

سازمان برنامه با افتخار و سر بلندی با اطلاع هموطنان گیلانی میرساند که در دوره برنامه هفت ساله دوم ۷۲٫۲ درصد سرمایه گذاری در برنامههای عمرانی شهرسازی گیلان بطرحهای آب آشامیدنی تخصیص داده شده است.

باین منظور سازمان برنامه برای چهارده شهر گیلان طرحهای آب تهیه کرده است و بادر نظر گرفتن امکانات محدود مالی شهرداریها تاسیسات آب آشامیدنی هر شهر بر اساس مصرف سرانه ۷۵ لیتر در روز حساب شده و بر پایه آمار موجود کشور ازدیاد جمعیت نیز بر مبنای ۲٫۵ درصد افزایش محاسبه گردیده است.

طرحهای آب برای تامین نیازمندیهای چندین ساله آتیه بمرحل پنج ساله تقسیم شده است و مرحله اول هر طرح - که ابتدا اجرا میگردد - احتیاجات پنج سال آتیه را با توجه به ازدیاد جمعیت شهر بخوبی تامین میکند.

هر طرح آب شامل منبع آبرسانی (که در گیلان بدون استثناء چاه عمیق میباشد) و تاسیسات تصفیه و ضد عفونی آب و شبکه توزیع آب میباشد.

تاسیسات توزیع آب طوری نقشه کشی و طرح ریزی شده که در موقع توسعه شبکه، لوله های اصلی آن حداقل تالیست سال آینده احتیاجی بتعویض نداشته باشد.

هم اکنون طرح عظیم لوله آبرسانی از امامزاده هاشم برشت و بندر پهلوی که یکی از جالبترین طرحهای عمرانی شهرهای کشور است در دست اجراست و گیلان نخستین استانی میباشد که در آن شبکه آب آشامیدنی چند شهری تاسیس میگردد. شبکه مزبور قادر است علاوه بر احتیاجات شهرهای اصلی رشت و بندر پهلوی آب آشامیدنی شهرهای واقعه در مسیر ۷۰ کیلو - متری امامزاده هاشم - بندر پهلوی را نیز تامین کند.

در هر طرح آب لازم است مقدمات تحقیقات و مطالعات دامنه دار زمین شناسی از لحاظ تعیین و انتخاب منابع آبرسانی بعمل آید و دقیقی دای نقشه بر در خود شهر انجام شود تا شبکه توزیع را بتوان طرح ریزی نمود و بهمین علت در گیلان نیز مثل سایر نقاط کشور طرحهای آب دیرتر از سایر طرحها (از قبیل برق و اسفالت وغیره) جامه عمل میپوشد.

برای ۱۴ شهر گیلان ۱۶ قرارداد تامین آب مشروب منعقد شده که هزینه آن بالغ بر ۴۷۵٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال میگردد ۲ قرارداد تاکنون بمرحله اجرا در آمده و ۱۳ قرارداد دیگر در حال مذاکره است و کلیه این طرحها ظرف دو سال آتیه خانه خواهد یافت.

سازمان برنامه نصف هزینه این طرحها را یعنی معادل ۵۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال بلاعوض به شهرداریهای گیلان کمک میکند.

طرحهای برق

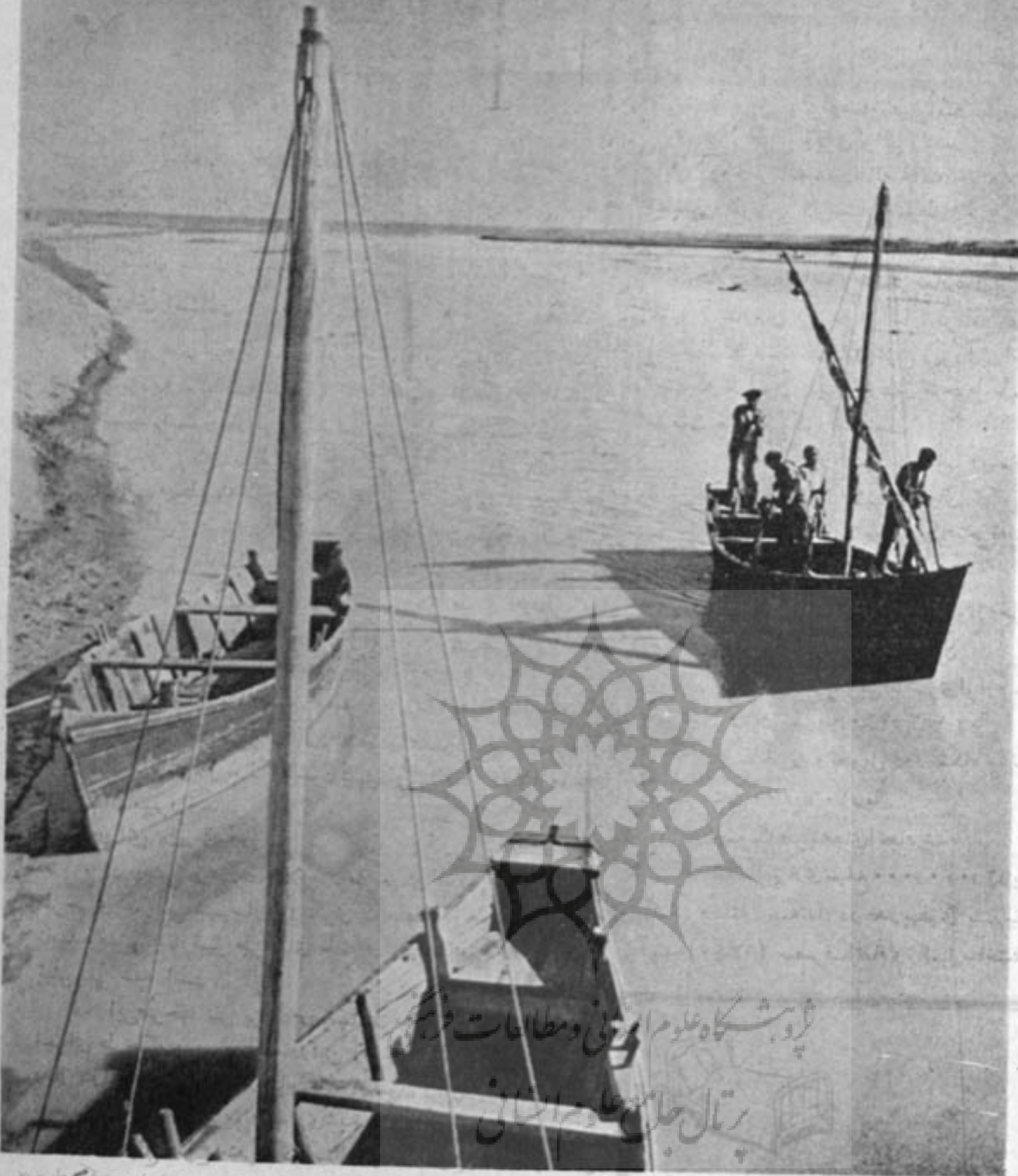
قبل از اقدامات سازمان برنامه در هیچیک از شهرها شبکه های لوله کشی آب آشامیدنی وجود نداشت ولی از دهها سال قبل نیروی برق در زندگی مردم شهرهای بزرگ و کوچک گیلان وارد شده است. رشت و پهلوی که بیش از سی سال است دارای تاسیسات نیروی برق هستند جزو اولین شهرهای این کشور هستند که دارای اینگونه تجهیزات زندگی مرفعی شهری میباشد.

معذک تا قبل از عملی شدن طرحهای سازمان برنامه متأسفانه در هیچیک از شهرهای گیلان تاسیسات برق و بخصوص شبکه توزیع برق بر اساس اصول متداول فنی بین المللی طرح ریزی و اجرا نشده بود. بر اساس اطلاعات بدست آمده در خط توزیع برق شهرها ۴۰ تا ۶۰ درصد تلفات وجود داشته و طبیعی است که باین ترتیب قیمت واحد برق بسیار گران تمام میشد و بادر نظر گرفتن وضع جوی این منطقه که اغلب هوا بارانی است نیروی برق عموماً خطرانی در شهرها بوجود میآورد و یا اینکه برق خیابانها و منازل خاموش میشد.

نیروی برق برای گیلانیها از سالها باینطرف بصورت يك مسئله اساسی زندگی در آمده بود.

شبکه توزیع برق در گیلان در سال ۱۳۵۰ تکمیل شد و در سال ۱۳۵۱ به بهره برداری رسید.

چشمه اندازی از بحر خزر

سازمان برنامه و بودجه در دوره هفت ساله دوم این مسئله مهم را مورد توجه اساسی قرار داد. غیر از شهر رشت برای سایر شهرهاییکه شهرداریهای آنها با سازمان برنامه قراردادهای عمرانی شهرسازی بسته اند طرحهای مدرن برق در نظر گرفته شد. سازمان برنامه طبق قانون برنامه فقط میتواند با شهرداریها سوله بامؤسسات خصوصی در برنامه های عمرانی و توسعه تأسیسات شهری مشارکت کند. برق رشت توسط یک شرکت خصوصی اداره میشود و بنابراین سازمان برنامه نمیتوانست برای توسعه و اصلاح وضع رشت اقدامی بکند. در ۱۸ شهر کیلان شبکه های توزیع برق از نو پایه گذاری شد. بجای تیرهای چوبی محلی که اکثراً پوسیده و ضعیف بودند تقریباً در همه جا تیرهای مستحکم بتونی نصب گردیدند. خطوط اصلی هوایی وزیر زمینیه

باتوجه توسعه بعدی بیست سال آتی کار گذاشته شد. برای جلو گیری از تلفات خط در شهرهای بزرگ کیلان شبکه فشار قوی در نظر گرفته شد و در شهرهای شبکه های توزیع برق کیلان نظیر شهرهای اروپا آمریکا پایه گذاری گردید. برای ۱۸ شهر مزبور برویهم ۲۳ قرارداد منعقد گردید که ۱۴ قرارداد آن به هزینه کل ۴۷ میلیون ریال تساکئون خانه یافته و قرارداد آن به هزینه ۳۵ میلیون ریال در حال اجراست فقط برق دو شهر (سیاهکل و مونتور بندر پهلوئی) به هزینه ۹ میلیون ریال در جریان مناقصه است و کلیه طرحها تا نیمه دوم سال آینده خانه خواهند یافت. ضمناً سازمان برنامه برای مساعدت بیشتری به شهرداریهای انجام شده آنها را در تأسیسات برق بعنوان قسمتی از سهم آنها در نظر گرفت و باین ترتیب با احتساب ۳۴۵۰۰ ریاله ۲۷۰۰۰۰۰۰ ریاله بعد از اتمام سال آینده

طرحهای برق بیش از همه تامین آب و برق مردم بوده و این برنامه با دقت کامل طرح ریزی و اجرا شده است. کلیه طرحها تا قبل از پایان دوره برنامه هفت ساله خاتمه خواهد یافت و برای استفاده مطمئن و طولانی در اختیار هموطنان عزیز گیلانی گذاشته خواهد شد.

خلاصه عملیات فرهنگی سازمان برنامه در استان گیلان

سازمان برنامه از آغاز برنامه هفت ساله دوم از محل اعتبارات فرهنگی عملیات شرح زیر را در استان گیلان انجام داده است که تا کنون کلیه کارهای مربوط بآنها پایان یافته و تحویل مقامات فرهنگی گردیده است.

- ۱ - اتمام و تکمیل ۲۸ باب دبستان در ده شهرستان و ۷ بخش بهزینه ۷۰۰۱۳۷۰۰ ریال ۴۰۰۴۰۰ ریال
  - ۲ - ساختمان ۶ باب کارگاه حرفه‌ای در ۳ شهرستان و یک بخش بهزینه ۹۶۸۸۸۰ ریال
  - ۳ - خرید و تحویل ۱۰ سری لوازم حرفه‌ای برای ۴ شهرستان و یک بخش بهزینه ۵۰۰۰۰۰۰ ریال
  - ۴ - خرید و تحویل یکسری لوازم سمعی و بصری برای شهرستان رشت بهزینه ۱۵۳۲۶۰ ریال
  - ۵ - خرید و تحویل دو دستگاه موتور پمپ سه اینچی برای دو شهرستان ۱۰۶۸۰۰ ریال
- جمع کل هزینه‌های انجام شده ۴۲۱۳۰۰۶۴۰ ریال
ضمناً اعتباری بمبلغ ۲۰۰۰۰۰۰۰ ریال برای اتمام و تکمیل یک باب دبستان نیمه تمام در بندر پهلوی پیش بینی شده است که در سال آینده (۱۳۴۰) بمصرف اتمام و تکمیل ساختمان مزبور خواهد رسید.

مليون ریال کار انجام شده شهرداریها سازمان برنامه از ۱۲۶۶ مليون ریال کار طرحهای برق ۶۳ مليون ریال بلاعوض شهرداریها کمک میکند در حالیکه شهرداریها فقط ۲۸۰۵ مليون ریال یعنی در حدود نصف سهم سازمان برنامه سرمایه گذاری می کنند. بروی هم معادل ۱۹۰۲ درصد سرمایه گذاری در برنامه‌های عمرانی گیلان بتأمین و توسعه برق تخصیص داده شده است.

طرحهای اسفالت

شهرهای بزرگ گیلان از مدت‌ها قبل اسفالت شده است. سازمان برنامه با توجه بترتیب تقدم اجرای طرحها و امکانات مالی شهرها فقط چهار طرح اسفالت برای شهرهای گیلان در نظر گرفت و کلیه هزینه این طرحها که بالغ بر ۳۶ مليون ریال میباشد فقط ۵ درصد هزینه کل طرحهای عمرانی گیلان است.

یک طرح اسفالت بندر پهلوی بهزینه ۴ مليون ریال خاتمه یافته و یک طرح اسفالت قسمتی از شهر رشت و تکمیل پل بهزینه قریب ۲۱ مليون ریال در حال اجرا است و ۲ طرح اسفالت یک خیابان لاهیجان و اسفالت لشت نشاء بهزینه تقریبی ۵ مليون ریال در حال مناقصه است و باین ترتیب سازمان برنامه با احتساب کار انجام شده شهرداریها (بمبلغ ۶ مليون ریال) ۱۸ مليون از مبلغ کل ۳۶ مليون ریال طرحهای اسفالت بلاعوض شهرداریهای شهرهای فوق کمک میکند در حالیکه خود شهرداریها فقط ۱۲۴ مليون ریال تقدماً میپردازند.

طرحهای متفرقه

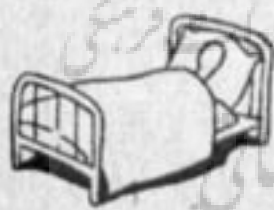
در بعضی از شهرها علاوه بر طرحهای اساسی آب و برق طرحهای عمرانی شهرسازی دیگری که اصطلاحاً طرحهای متفرقه نامیده میشوند از قبیل طرحهای حمام - یاسد ساحلی یا فاضل آب پیش بینی شده است.

این طرحها نیز بر اساس امکانات مالی شهرداریها و تقدم اجرای طرحها محدود میباشد. در این زمینه با احتساب ۸ مليون ریال کار انجام شده شهرداریها جمعاً ۲۱ مليون ریال و با معادل ۳۲ درصد کل هزینه‌ها سرمایه گذاری شده است. در این طرحها علاوه بر پنج طرح متفرقه در استان گیلان ۳ طرح (حمام، سیاهکل حمام کوچصفهان و سد ساحلی بندر پهلوی) بهزینه ۱۰۵ مليون ریال خاتمه یافته ۱ طرح فاضل آب قسمتی از رشت بهزینه تقریبی ۷ مليون ریال در حال اجراست و یک طرح حمام املش در جریان مناقصه است.

خلاصه

در دوره برنامه هفت ساله دوم سازمان برنامه با احتساب ۴۰۹ مليون ریال کار انجام شده شهرداریهای گیلان بروی هم ۶۵۸ مليون ریال در گیلان برای بهبود وضع زندگی مردم شهرها - طرحهای عمرانی در نظر گرفته و ۳۲۹ مليون ریال شهرداریهای ۱۹ شهر گیلان در اجرای برنامه های مزبور بلاعوض کمک کرده است.

هدف اساسی برنامه های شهرسازی گیلان بتخصیص قریب به سه ربع اعتبارات بطرحهای آب و در حدود ۲۰ درصد به

آنتی بیوتیک‌ها در مقابله میکروبها شکست خورده اند

اخیراً یک کنفرانس طبی جالبی در استکهلم تشکیل شد که در آن دکترها اقرار کردند که میکروبها در مقابل آنتی بیوتیک‌ها مصونیت یافته اند و پیشنهاد شد که در سراسر جهان مبارزه دامن‌داری علیه این مشکل آغاز گردد. پزشکان فکر میکنند که برای مشکل که آزار دهنده بیمارستان‌ها نامیده‌اند پیروز خواهند شد.

توضیح

● در صفحه ۴۰ «شعر» آغاز رنج اثر خانم نیر سعیدی (بند چهارم که با این مصراع شروع میشود «امان از تو یهده میبرسم» و با حروف ۱۴ سیاه درج شده باید در آخر شعر چاپ شده باشد. از این اشتباه پوزش می‌خواهیم